

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

2014/2238(INI)

7.5.2015

VÉLEMÉNY

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részéről

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részére

a „Zöld foglalkoztatás” kezdeményezésről: a zöld gazdaság munkahelyteremtési potenciáljának kiaknázása
(2014/2238(INI))

A vélemény előadója: Monika Vana

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felhívja a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 23. cikkére,
 - tekintettel a nők zöld gazdaságban játszott szerepéről szóló, 2012. szeptember 11-i állásfoglalására¹,
- A. mivel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) és az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) a zöld munkahelyet tágabb értelemben olyan tisztességes munkahelyként írja le – függetlenül attól, hogy az a mezőgazdasági, ipari, szolgáltatási vagy a kormányzati szektorban található-e –, amely hozzájárul a környezet minőségének megőrzéséhez vagy helyreállításához, és mivel ezt a fogalmat ma még nem könnyű pontosan meghatározni;
- B. mivel az ILO tisztességes munkára vonatkozó programját nemi perspektívával is ki kell egészíteni;
- C. mivel az Európa 2020 stratégia a legfőbb olyan uniós szakpolitika, amely szerint a fenntartható növekedés célja meghaladja az éghajlatváltozás ügyét és annál több kérdést foglal magában, arra törekedve, hogy az Unió gazdaságát intelligens és zöld (környezetbarát) elvek mentén alakítsa át; mivel a zöld női munkahelyek létrehozása erősíteni fogja az Európa 2020 céljainak elérésére irányuló erőfeszítéseket, különösen az éghajlatváltozás, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni harcot és a legalább 75%-os foglalkoztatási ráta elérésére irányuló törekvést;
- D. mivel az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósítása és a zöld gazdaságra való áttérésre vonatkozó iránymutatások és szakpolitikák végrehajtása éreztetni hatásait a munkaerőpiacon, miközben a nők zöld foglalkoztatásban betöltött szerepét alábecsülik és gyakran elhanyagolják, és mivel a környezetvédelmi szakpolitikák nemi dimenzió iránti érzéketlensége növeli a nemek közötti egyenlőtlenséget;
- E. mivel a zöld munkahelyteremtésnek egyenlő mértékben kell a nők javát is szolgálnia, és meg kell szüntetni a zöld gazdaságban kialakult „üvegplafont”, és mivel az új munkahelyek létrehozásakor – ideértve a zöld munkahelyteremtést is – garantálni kell az esélyegyenlőséget;
- F. mivel a nők és leányok alulreprezentáltak a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) területén, valamint a vállalkozóképzés minden szintjén, holott ezek mind lényegesek a zöld készségekkel és zöld

¹ HL C 353. E, 2013.12.3., 38. o.

munkahelyekkel kapcsolatos előrelépéshez; mivel az oktatást minden életkorban az egyes emberekbe, és különösen a nőkbe való befektetésként kell kezelni; mivel a nemekhez kapcsolódó sztereotípiák és társadalmi felfogások gyakran akadályozzák a nők oktatásban való részvételét a fent felsorolt tudományterületeken (STEM);

- G. mivel a zöld munkahely egy állandóan változásban lévő, a környezetkímélőbb technológiákkal és – többek között a Bizottság beruházási tervén és az európai strukturális és beruházási alapokon keresztül megvalósuló – beruházásokkal párhuzamosan fejlődő fogalom, amely nem csak a magas szintű végzettséggel rendelkező munkavállalók számára járhat előnyökkel;
 - H. mivel a nőket aránytalanul súlyosan érintették a válságok és a megszorító intézkedések, és a zöld munkahelyek más munkahelyekhez képest ellenállóbbnak bizonyultak a válságokkal szemben;
 - I. mivel a zöld munkahelyteremtés szükséges de nem elégséges, és meg kell valósítani a zöld és fenntartható gazdaságra való áttérést, például a természeti erőforrásokkal való jobb gazdálkodás, a környezet számára előnyös gazdasági eszközök alkalmazása, a mezőgazdaság, vízgazdálkodás és hulladékgazdálkodás területén alkalmazott innovációk és fejlettebb szakpolitikák támogatása, valamint a fejlettebb, fenntartható fogyasztási és termelési gyakorlatok meghonosítása révén;
 - J. mivel a civil társadalom kulcsszerepet játszik a zöld gazdaságra való áttérésben, csakúgy, mint a nemek közötti esélyegyenlőségért vívott harcban;
 - K. mivel a vidéki térségekben a női gazdálkodók és családi gazdaságok támogatása révén nagyobb figyelmet kell fordítani a zöld foglalkoztatásra jövedelmük zöld növekedés révén történő biztosítása érdekében, lehetővé téve számukra, hogy élelmiszer-termelőként és környezetvédőként továbbra is a falujukban éljenek;
1. úgy véli, hogy célszerű lenne, ha az Unió a zöld munkahelyeknek az ILO és az UNEP általi fogalom meghatározását venné alapul, mivel a zöld munkahelyeknek az olyan aggályokon kívül, mint például az energiahatékonyság és alacsony kibocsátás, a munkával kapcsolatos hagyományos aggályokat is figyelembe kell vennie, tekintettel arra, hogy a nők gyakran alacsonyabb bért kapnak azonos készségeket igénylő munkáért és azonos felelősség vállalása mellett, és gyakran szembesülnek kedvezőtlenebb munkakörülményekkel; a fogalom meghatározás ugyanakkor nem korlátozható a mezőgazdaságra, az iparra, a szolgáltatásokra és a közigazgatásra, hiszen magában kell foglalnia minden munkaterületet;
 2. felismeri, hogy sürgős szükség van egy nemzetközi megállapodásra a zöld gazdaság fogalmának olyan közös meghatározásával kapcsolatban, amely a társadalmi és ökológiai fenntarthatóság kettős pillérének alapul; hangsúlyozza a civil társadalom, különösen a társadalmi mozgalmak, a környezetvédelmi szervezetek és a nőjogi szervezetek jelentős szerepét a zöld gazdaság céljainak és célkitűzéseinek meghatározásában;
 3. felszólítja a Bizottságot az adatgyűjtés végrehajtásának biztosítására valamennyi zöld ágazatban, ideértve a jelenleg elhanyagolt ágazatokat is, például a tömegközlekedést és a kiskereskedelmi szektort; kéri a Bizottságot, hogy egyfelől támogassa a nemzeti

statisztikai hivatalokat és állami foglalkoztatási szolgálatokat (ÁFSZ) és erősítse meg a mennyiségi modellezési eszközök alkalmazását, másfelől pedig foglaljon bele nemek közötti egyenlőségre vonatkozó szempontokat az összes zöld foglalkoztatási ágazattal kapcsolatos adatgyűjtésbe;

4. kéri a Bizottságot, hogy az új adatgyűjtési, adatrendszerkezési és elemzési eljárások kifejlesztése során vezesse be a nemek szempontok alkalmazását, például a FIDELIO ökonometriai eszközzel végzett munka, továbbá az érdekeltekkel – például a Munkaügyi Statisztikusok Nemzetközi Konferenciájával – folytatott együttműködés tekintetében;
5. kéri a Bizottságot, hogy vezesse be a nemek szempontok alkalmazását az állami foglalkoztatási szolgálatokkal (ÁFSZ) folytatott együttműködés és az uniós „készségkörkép” keretében, a munkaerőpiacokon meglévő, zöld ágazatokban szükséges készségek hiányának felismerése és áthidalása céljából; hangsúlyozza, hogy hangsúlyt kell fektetni a zöld ágazatokban megfigyelhető, nemek közötti készségszakadékok azonosítására és megszüntetésére;
6. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezdjék el egy új, szociális és éghajlatbarát növekedési mutató alkalmazását, amely a jóllét nem gazdasági vonatkozásaira is kiterjed, és elsődlegesen a fenntartható fejlődéssel összefüggő kérdéseket, köztük a nemek közötti egyenlőséget, a szegénység csökkentését és az alacsonyabb üvegházhatásúgáz-kibocsátást állítja a középpontba;
7. felszólítja a Bizottságot, hogy kezdeményezzen kutatásokat a nemek közötti esélyegyenlőségről a zöld gazdasággal és a gazdaság ökológiai átalakításával kapcsolatban, valamint a nőknek a zöld innovációk, szolgáltatások és termékek fejlesztéséhez való hozzájárulására irányulóan;
8. kéri a Bizottságot, a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy az esélyegyenlőség garantálásának biztosítása céljából a nemek közötti egyenlőség szempontjait minden szinten szisztematikusan foglalják bele a zöld munkahelyteremtésre vonatkozó szakpolitikák meghatározásába, végrehajtásába és nyomon követésébe, figyelembe véve a zöld munkahelyteremtéssel járó kihívásokat a vidéki térségekben; bátorítja a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a nőket teljes mértékben bevonják a szakpolitikák kialakításába, a döntéshozatalba és a zöld készségeket magában foglaló zöld foglalkoztatási stratégia végrehajtásába;
9. sürgeti a Bizottságot, hogy az uniós strukturális alapokra (ESZA, ERFA, KAP) vonatkozó jövőbeli rendeletek és programok tervezése és tárgyalása során kulcsfontosságú tényezőként kezelje a nemek közötti egyenlőség előmozdítását, különösen a zöld gazdaságra való átállásra vonatkozó intézkedések keretében;
10. kéri a Bizottságot, hogy kezdeményezzen nyilvános vitát a „fenntartható fejlődést támogató oktatás” koncepciójáról, és támogassa azt, különös hangsúlyt fektetve a lányok és nők oktatására; felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mozgósítsanak elő olyan szakpolitikákat, amelyek ösztönzik a nők nagyobb arányú részvételét a STEM-tudományterületek oktatásában és a vállalkozások létrehozásában, valamint hogy a zöld munkahelyteremtési menetrendet kapcsolják össze a nők szerepének az oktatás révén

történő megerősítésével; egyértelmű célszámok rögzítését kéri a nők zöld munkahelyekre való, szakmai gyakorlati programok keretében történő felvétele tekintetében; szorgalmazza a nők szakoktatásban és a szakképzésben való részvételének ösztönzésére irányuló intézkedéseket, valamint élethosszig tartó tanulási lehetőségek kialakítását számukra a zöld ágazatokban;

11. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a nők zöld gazdaságbeli vállalkozási tevékenységét, az együttműködésre épülő üzleti modellek – például szövetkezetek és szociális vállalkozások – elterjedését, a női gazdálkodókat és a családi gazdaságokat, a nők mikrofinanszírozáshoz való hozzáférését, a közszolgáltatásban való zöld munkahelyteremtést, valamint a közbeszerzésben részt vevő vállalkozások számára a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó minőségkritériumok bevezetésére irányuló kísérleti projekteket;
12. felszólítja és a Bizottságot, a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy folytassanak aktív munkaerő-piaci szakpolitikát a nők zöld ágazatbeli foglalkoztatása tekintetében;
13. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a zöld foglalkoztatáshoz kapcsolódó összes szakpolitikát a civil társadalommal szoros konzultációban dolgozzák ki és hajtsák végre;
14. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy nemzetközi, nemzeti és regionális szinten egyaránt hozzanak létre a nemek közötti esélyegyenlőséget előmozdító mechanizmusokat a környezeti politikákban;
15. felszólítja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő egymással összhangban lévő ökológiai, gazdasági, nemi esélyegyenlőségi és munkaerő-piaci szakpolitikák kidolgozását annak érdekében, hogy a zöld gazdaságra áttérő piacok újfajta szükségleteinek megfelelően erősítse az új készségeket;
16. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy gondoskodjon a nők magas szintű szociális védelmét szem előtt tartó, magas színvonalú zöld munkahelyek létrehozásáról; kéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a zöld ágazatokban is ösztönözzék a nők szakszervezetekbe tömörülését, valamint támogassák, hogy a szakszervezetekben és a szociális párbeszédben a nők határozottan képviseltesék magukat;
17. felszólítja a Bizottságot, hogy fogadjon el európai stratégiát a 2015–2020-as időszakra a nemek közötti esélyegyenlőség előmozdítása terén, amely figyelembe veszi az Európa 2020 stratégia keretében kitűzött, az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést szolgáló foglalkoztatási célértékeket.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	6.5.2015
A zárószavazás eredménye	+: 31 -: 0 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Beatrix von Storch, Anna Záborská, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Stefan Eck, Constance Le Grip, Sirpa Pietikäinen, Monika Vana, Julie Ward